

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇВ, ЄДНАЙТЕ СЯ!

CORNER FRITCHARD & MCGREGOR ST.

The Provincial Library City

UKRAINIAN LABOR NEWS

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA.

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

РІК ІV. Ч. 61.

СЕРЕДА, 2. СЕРПНЯ 1922.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, AUGUST 2nd, 1922.

No. 61.

VOL. IV.

СТРАЙК ЗЕЛЗНИЧНИКІВ БЛИЗЬКИЙ ЗАКІНЧЕННЯ.

В Зауч. Державах заносить ся на поагоджене страйку зелзничників.

ВАШІНГТОН, 29. липня. — Після конференцій з юніонними провідниками і управами зелзниць президент Гардінг виробив пропозиції на поагоджене страйку шалових робітників. У вівторок зберуть ся в Шікаго представники робітників а в Нью Йорку представники зелзниць для розглянення пропозицій президента.

ВАШІНГТОН, 31. липня. — Президент Гардінг мав отримати заперення від представників зелзниць і голови юніон шалових робітників, що вони будуть попарити його пропозиції щодо негайного закінчення страйку зелзничників.

Луїс каже, що майнери виграли страйк.

ФЛАДЕЛФІЯ, 28. липня. — Майнери виграли страйк.

Так заявив тут вчора Джан Л. Луїс, голова майнерської юнії, після довшої конференції з дисктривними провідниками юнії. Він казав:

“Ся побіда признаєть ся передовими фінансовими інтересами в цілій краї. Слідуючим кроком буде скликане загальної конференції в центральній вуглевій області.

“Редуції наємної платні майнерів не буде. Вони вернуть до роботи за ту саму платню, яку побирали перед своїм виходом на страйк 1-го цвітня.

“Страйк буде тревати, поки майнери не дістануть наказу вертати до законів. А до того вже недалеко. Робота в майнах зачисть ся, як лише приде до угоди з операторами в області мягкого вугля, яка буде заключена вневдовзі”.

Оператори пропонують конференцію.

ПІТСБУРГ, 28. липня. — Представники сімнайцятьох копаель вугля в західній Пенсилвенії і Огайо заявляють вчора, що вони готові на якунебудь конференцію з майнерською юнією в цілі закінчення страйку.

КЛІВЛЕНД, О., 28. липня. — Вуглеві оператори стейту Огайо запропонували вчора голові майнерської юнії Луїсові, щоби він скликав до Клівленда на суботу загальну конференцію операторів і провідників юнії в цілі закінчення страйку.

Оператори, як кажуть, вже більше як тиждень порозумівались з Луїсом в тій справі і конференція мала відбутися вчора, але її годі було улаштувати так скоро.

Гувер диктатором.

ВАШІНГТОН, 27. липня. — Секретара торговлі Гувера назначено вчора головою федеральної комісії, яку створено для кермована перевозом і розділом засобів вугля. Гувер звернувся негайно до губернатора всіх стейтів в справі організування відповідних стейтових комісій, з якими він міг би співділати.

Назначене Гувера головою комісії ділає його в дійсності диктатором в кермованю зелзничним рухом в міжстейтській торговлі і розділі вуглевих засобів і в контролі вуглевих цін.

КОМПАНІ НЕ МАЮТЬ КОРИСТИ ЗІ СТРАЙКОМІВ.

ПІТСБУРГ, Па., 26. липня. — Мине ще не один тиждень поки буде вивезено хоч би одну “кару” вугля з тих бітумінових майнів в південно-західній Пенсилвенії, які під охороною стейтової міліції отворено знова вчора для праці. Щоби поконати страйк, операторам доводиться поборювати слідуючі дві трудності:

1. Брак майнерів, які хотіли іти тепер до роботи. Людський мож дістати цілі вагони, але між ними не багато таких, що розуміють ся на майнерській роботі.

2. Наслідком страйку шалових зелзничників компанії неспроможні розвизити вуголь, або доставляти порожні вуглеві вагони.

Спроби отворення майнів вважають ся в юніонних майнерських кругах “чистим блемом”. Лучають ся випадки, що з появою кодо майни стейтової міліції покидають роботу і ті майнери, які доси працювали, щоби був вуголь для публичних ужитків. З тої причини в Карнегі вийшли на страйк навіть неюніонні майнери.

Занепад зелзничного руху.

НЬЮ ЙОРК, 26. липня. — Деорганізація зелзничного руху у східних стейтах з кожним днем зростає.

Зряд, зелзничної компанії Вест Шор скасував знова 5 льокальних поезів. Причиною є брак ужиточних льокомотив. Кількадесят льокомотив чекає направи. Число зіпсованих льокомотив зростає з кожним днем.

Президент союзу ексекутив зелзничних компаній у східних стейтах Л. Ф. Лорі, подає у своїм звіті, що зелзничні компанії прийняли до варстатів 84.404 страйколомів на місці 145.872 страйкуючих.

Як виходить зі заяви президента страйкового комітету на ньюйоркський дистрикт, видатність праці страйколомів є мінімальна. Хоч варстатів є обсаджени до 60 процент, страйколомів в порівнянню зі станом робітників занятих в варстатах перед страйком, то їх видатність числить заведи 10 процент. Між страйколомів є дуже мале число фахових робітників, які дійсно могли бути ужиті до праці при направи льокомотив і возів.

610.000 майнерів на страйку.

ВАШІНГТОН, 23. липня. — Департамент праці оповістив вчора, що приблизно 610.000 майнерів мягкого і твердого вугля находять ся під сю пору на страйку. Працює доси около 185.000 майнерів. Розсліди того департаменту виявляють, що ніхто з майнерів не страйкує в стейтах Алабама і Вирджинія, та що всі майнери страйкують в стейтах Айова, Іллінойс, Індіана, Огайо та в області твердого вугля в Пенсилвенії.

Військо для охорони страйколомів.

ВАШІНГТОН, 21. липня. — В 28 стейтах, які през. Гардінг вівзав, щоби вони дали військо для охорони майнів і страйколомів, находить ся 125.000 стейтової міліції. На першій місці між ними стоїть Пенсилвенія, яка розпоряджає 16.000 міліції, відат Іллінойс з 11.000, Тексас з 7.000 і т. д.

ЗНИЖКА ПЛАТНІ ЗЕЛЗНИЧНИКАМ В КАНАДІ ЩЕ НЕ ВИРИШЕНА.

Справа знижки платні зелзничникам находить ся в руках роземної комісії.

ОТТАВА, 29. липня. — Організоване комісії, яка має розсліди спір між канадійськими зелзничниками і їх шаловими робітниками, все ще відбуваєть ся. Представник компанії в комісії адвокат Пітбледо з Вінніпегу і представник робітників Джеймс Сімсон з Торонто порозумівають ся телеграфічно в справі вибору председателя комісії, однак департамент праці не отримав еше номінації на председателя.

Одною з критичних фаз положення якраз тепер є питане, чи компанії уневажнять знижку платні, яку вони проголосили, до часу, заки комісія виставить своє рішене.

Ся справа розбираєть ся тепер між міністром праці і зелзничними компаніями і без сумніву міністер праці оповістить вневдовзі вислід сих переговорів. Про се повідомив телеграфічно премієр Кінг президента юнії, який його в сій справі запитував.

МАЙНЕРИ В НОВІЙ СКОШІИ ЗА СТРАЙКОМ.

Хочуть привернення платні з минушого року.

СІДНЕРІ, Н. С., 29. липня. — Після бурливої сесії, льокаль Прінсес 26. дистрикту “Юнайтед Майн Воркерс оф Америка” в сіднейських майнах порозумівають вчора ввечерю, щоби одобрити резолюцію льокаль Фален, яка закликає майнерів в Новій Скошії вийти 15. серпня на страйк, наколи не буде привернена платня з 1921 року.

Дотепер сім льокалів в Крейп Бретон одобрили сю резолюцію, а один заявив ся проти неї.

В цілій Новій Скошії має се голосувати 32 юніонні льокалі.

ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНИЙ ДЕНЬ МОЛОДІЖИ.

Віденська робітничка молодь гідно відсвяткувала 24. червня с. р. міжнародний день молоді. З сеї нагоди улажено кільканайшть віч і походів. Молодь демонструвала під казначами: за спільним одностільним робітничим фронтом, за закріпленем здобутків революції, проти монархістичних реакційних затій, за рішучою боротьбою проти капіталу і за міжнародною солідарністю пролетарської молоді.

Французькі зелзничники за III Інтернаціоналом.

Зід французьких зелзничних організацій, який відбув ся в Парижі дня 18. червня, 33.634 голосами проти 20.015 рішив приступити до III Інтернаціоналу.

Засуд ком. посла Домбала.

Львівська “Земля і Воля” з 16. липня с. р. доносить, що перед варшавським карним трибуналом закінчила ся п'ятиденна розправа проти посла Томи Домбала, якого варшавський сойм вивад в руки поліції за комуністичні промови на вічах. Трибунал засудив посла Домбала на 6 років тяжкої тюрми і на позбавлене громадянських прав.

КОМІНТЕРН ЗАКЛИКАЄ РОБІТНИКІВ ДО ОФЕНЗИВИ.

МОСКВА, 24. липня. — Перший раз після кількох місяців Виконавчий Комітет Третього Інтернаціоналу вивад відозву до пролетаріату, накликаючи його до офензиви. У відозві сказано, що з огляду на білий терор і переслідуваня робітництва поза межами Радянських Републік, пора занехати дефензивну тактику.

Комітет вивад також спеціальну відозву до Німців, в якій говорить, що провідники зрадили німецький народ і ввиду того робітництво повинно перебрати владу у свої руки і гнати від себе тих провідників, які не змогли повалити монархістичної реакції.

В обороні убійників маршала Вилсона.

МОСКВА, 23. липня. — Радек і Бухарін вислали в імени Третього Інтернаціоналу отвертий лист до британських робітничих провідників, в яких звизвають британську Партію Праці протестувати проти смертного присуду на убійників полевого маршала Вилсона.

Совіти протестують проти грецької блокади.

МОСКВА, 24. липня. — Совітське правительство вислало ноту до Великої Британії, Італії і Франції, в якій протестує проти того, що ті держави, які сторожи Дарданелли, позволяють грецьким военним кораблям переходити на Чорне море і острілювати турецькі пристані в Анатолії. Нота говорить, що ті кораблі не дедуть на ділі блокаду російського мореплавання на Чорнім морі.

У совітській армії є тепер 250.000 людей.

МОСКВА, 26. липня. — Реорганізація совітської армії на мировій основі поступає швидко вперед. Чинну армію поменшено на чверть мільона людей; що для такої великої країни є зовсім невеликим числом.

Крім чинної армії є около 1.250.000 резервістів, вишколених червоноарміійців, а поза ними мільони інших, які готові боронити країну перед чужинським або контрреволюційним наїздом.

Затверджено смертний присуд на духовників.

МОСКВА, 25. липня. — Всерос. Центр. Виконавчий Комітет затвердив вчора смертний присуд, проголошений петроградським трибуналом на групу єпископів і попів, які відказали ся видати церковні скарби, сконфісковані державними властями.

Група засуджених складаєть ся з 64 осіб, з яких 11 засуджено на смерть, а 53 на ріжні речинці у вязниці.

Для голодуючих в Росії.

БЕРЛІН, 22. липня. — В Берліні опубліковано вчора бюлетин Комітету Допомоги Голодуючим, заснованого при Всеросійським Центральним Виконавчим Комітеті, з оповіщенням, що на допомогу голодуючим в Росії зложено в цілім світі 247.000.000 золотих рублів; ся сума влючає 170.000.000 рублів в золоті, які зібрані в Росії. Поміч Америки подаєть ся в бюлетені на \$35.910.000, а поміч Англії на 2.500.000 золотих рублів.

ПРОТИВОЄННІ ДЕМОНСТРАЦІЇ В АНГЛІІ І НІМЕЧЧИНІ.

В Лондоні і по цілій Англії відбулись велікі проти-воєнні віча.

ЛОНДОН, 30. липня. — Як частина противоєнної демонстрації по цілім світі, в Гайд парку зібрали ся тисячі людей і вислухали промов визначних попів, суспільних діячів і робітничих провідників, які промовляли проти мілітарних приготувань. Походи зі всіх частин міста зібрали ся в парку і усталив ся перед 12 трибунами. Резолюцію проти війни поставили вислужені жовніри.

Ся сама резолюція була поставлена на сотках подібних демонстрацій в містах і селах по цілій Англії.

200 противоєнних демонстрацій в Німеччині.

БЕРЛІН, 30. липня. — На площі перед бушюю цісарською палатою в Лютсгартен відбула ся нині велика проти-воєнна демонстрація, в якій взяло участь яких 50.000 републиканців, які є противні війні.

Зібрані було частинною міжнародного відсвяткування восьмої річниці розпочаття світової війни.

Подібні віча відбули ся в більше як 200 містах Німеччині.

АНТАНТА ЗАВОДИТЬ КОНТРОЛЮ НАД НІМЕЦЬКИМИ ФІНАНСАМИ.

ПАРИЖ, 23. липня. — Репарційна Комісія видала вчора довгий документ в справі організування нагляду над німецькими фінансами. В сім документі комісія пояснює всі подробиці дотично способів, а Гаранційна Комісія, з рамени Репарційної Комісії, буде виконувати контролю над приходами і розходами німецької держави.

Гаранційна Комісія буде мати доступ до всіх справ, що стоять в зв'язі з доходами і розходами Німеччини і в німецьким міністерстві фінансів буде урядувати постійно двоє делегатів тої комісії. Один з них буде займатися всіма справами доходів, а другий всіма справами розходів. Ті урядники будуть посередниками між німецькою державою і Репарційною Комісією і будуть відповідальними перед Гаранційною Комісією.

Кілько Німці мають дати алі-янтам вугля.

ПАРИЖ, 22. липня. — Репарційна Комісія оповістила вчора, що від серпня до жовтня влючаю Німеччина має передати Антанті тільки 1.725.000 тон вугля і коксу, а не 5.750.000 тон квартално, як було означено первісно.

В рішеню зазначено, що як би загальна продукція вугля і коксу в Німеччині вносила в тім періоді більше як 8.350.000 тон, то 20 процент з надвижки має бути передано Антанті.

Совітська делегация в Берліні.

БЕРЛІН, 25. липня. — До Берліна прибули вчора з Гагрі російські делегати на Гагську конференцію під проводом Максима Літвінова. Росіяни отримать мабуть якийсь час в Берліні.

ЗАЯВА РАКОВСЬКОГО ПРО СХІДНУ ГАЛІЧИНУ.

“Берлінер Телеграфен Уніон” доносить, що голова Ради Народних Комісарів У.С.Р.Р. Раковський заявив, що між Радянськими Републіками і Польщею нема ніякого порозуміння відносно Східної Галічини.

Правительства Радянських Републік є тої думки, що про державність Східної Галічини має рішати само населене.

Списують Українців для військової служби.

ЛьВІВ, 2. липня. — Польські окупаційні власті задумують з повним порушенням міждержавних прав українське населене Східної Галічини силою зневолити до служби в польським війську. В тій цілі дістали всі українсько-католицькі парохіяльні уряди наказ предложити викази усіх урождених в роках 1902, 1903 і 1904, яко обовязаних до військової служби. Учителів і урядників Українців піддано огляданню військових лікарів й ведеть ся їх імена в евіденції.

В Галичині зібрано на поміч голодуючим на Україні 22.849.710 мп.

Львівська “Земля і Воля” з 16. липня с. р. доносить, що в Східній Галічині зібрано на поміч голодуючим на Радянській Україні 22.849.710 польських марок.

На Україні бушує епідемія холери.

ЛОНДОН, 22. липня. — Найбільша європейська епідемія холери бушує тепер на Україні, як у своїм останнім заборолі. Так сповіщає д-р МекЕлрой, що був протягом минушого року округним лікарем Американської Ратункової Адміністрації на Україні.

Він каже, що так епідемія холери як і епідемія п'ястистоготифу прокинулись на Україні, особливо-ж в Одесі, в більш ширших розмірах, чим попередно в навшених голодом російських областях. Причиною того є постійний наплив збігів з Приволжя до Одеси.

“Сьогодні є в Одесі — казав д-р МекЕлрой — 2.000 випадків занедужань на холеру, а 500.000 на Україні. Число хворих на тиф є мабуть два рази більше. Теперішня смертність між жертвами холери вносьить 60 процент, а між жертвами тифу тільки 10 процент.

“Російські епідемічні центри стали менш небезпечними протягом останних шістьох місяців, а се завдяки заходам правительства і його співділанню з американськими ратунковими організаціями. Сподіваємось, що нам владсть ся поменшити значно розміри епідемії перед зимою.

“Нашим найбільшим клопотом в поборюваню не дедуть є се, що неможливо контролювати голодуючих і заражених збігів з інших областей. Діставшись на Україну, їм вже нікуди іти далше, бо на границі наражають ся на смерть від куль пограничної сторожі. Тому вештають ся по уліцях Одеси і стають небезпечною для місцевого населеня.

“Українське правительство удержує під сю пору чотири шпиталі в Одесі. Майже всі прибори і ліки в тих шпиталах походять від Американського Червоного Хреста, передавані за посередництвом Ратункової Адміністрації”.

МІНІСТЕРСЬКІ КРИЗИ В ІТАЛІІ І ПОЛЬЩІ.

Орляндю заявляє королеви, що не може сформувати міністерства.

РІМ, 30. липня. — Вікторіо Орляндю, якому король поручив сформувати кабінет, заявив нині королеви, що він не може сповнити сего завдання через несприятливість соціалістів і фашистів.

Соціалісти і фашисти в Равенна підписали мировий договір, на підставі котрого соціалісти відкакали страйк, який вони проголосили кілька днів тому назад, а фашисти розпустили свої банди.

7 убитих і 30 ранених в розрухах в Італії.

РАВЕННА, Італія, 27. липня. — Підчас відбувших ся тут вчора розрухів, в яких есплюдувало дві бомби, сім осіб убито а трийцять ранено.

Між убитими було кількох поліціантів і один член партії фашистів. Розрухи повстали наслідком спору між страйкуючими і нестрайкуючими візниками.

Д-Р НОВАК НОВИМ ПОЛЬСЬКИМ ПРЕМІЄРОМ.

ВАРШАВА, 30. липня. — На просьбу відлучити сойму, президент Пілсудський звернувся з просьбою до д-ра Новака, ректора краківського університету, щоби він прийняв уряд премієра Польщі.

Вибори до сойму назначені на 5. листопада.

ВАРШАВА, 28. липня. — Сойм дефінітивно, встановив вже дату виборів до сойму і сенату. Вибори до сойму відбудуть ся 5. листопада, а до сенату 12. листопада.

Політичні забуреня у Варшаві.

ВАРШАВА, 24. липня. — Покищо нема виглядів на надданне політичної кризи в Польщі. Скрізь даєть ся відчувати тяжка атмосфера. Обшатабори розкидають масу брошурок і уладжують уличні демонстрації. Націоналісти устроили вчора велику демонстрацію, в якій взяло участь около 15.000 людей. Соціалісти пробували кілька разів розбити похід. Ранено багато осіб, хоч і не уживав ніхто пальної зброї. Власті, сподіючись нових забурень, скріпили поліційні залоги в цілім місті.

МІТІНГ В СПРАВІ ШКОЛИ ДЛЯ ДОРОСЛИХ.

Повідомляють ся всі товариші робітників і робітниць в Вінніпегу, що в вівторок, 1. серпня, відбудеть ся в Укр. Роб. Домі мітінг всіх охочих вступити до школи для дорослих. В школі, яка пічнеть ся на днях, будуть викладати ся найбільше потрібні для робітників предмети, як граматика, рахунки, географія, природничі науки і т. п.

Мітінг пічнеть ся о год. 8. ввечером.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Отсим повідомляють ся, що пірничі Загальні Збори відділу Укр. Роб. Дому в Вінніпегу відбудуть ся в суботу, 5. серпня с. р., о годні 8. ввечером.

До поагодженя є багато справ, як приміром вибір зуряду відділу, тому просьть ся всіх членів прибути на час. Заряд.

UKRAINIAN LABOR NEWS

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n. Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00 Telephone: St. John 1465.

UKRAINSKYI ROBITNYCHYI VISTI

часопис для робочого люду — виходить два рази на тиждень: В СЕРЕДУ І СУБОТУ. Видає Стіваришене "Українських Робітничих Вістей".

Передплата на рік \$4.00 Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS, Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

"А ТАМ САМА СВОЛОЧ"

Ще раз і ще раз, десятій і сотній раз приходиться нам писати про одну і ту саму справу в різнорідних її формах, про одну і ту саму українську чорну сотню, без різниці її місця перебування: чи то в Канаді й Злучених Державах, чи то на еміграції в Європі, чи в старім краю. Всюди вона однакова.

До революції українська чорна сотня, будучи під обухом чорної сотні "пануючої нації", не мала змоги показати себе. Мимо волі приходилося їй тоді грати роль "демократки", жадаючої "національного визволення" для "свого" народу.

Нарешті прийшло "національне визволення", яке на превеликий жаль української "демократії" закінчило ся на Україні соціалним визволенням працюючих мас.

В Галичині чорна сотня не знала що робити підчас революції і поки вона опам'яталась ся, польська шляхта скопила її за горло. Щоби освободити своє горло, українська чорна сотня низько, вклонилась ся польській шляхті, поцілувала її руку і далі ще пішло як по маслі. Що не руйнувала на Україні петлюрівська і петрушевичівська армія, те докінчила польська армія при допомозі знова тих самих петлюрівських та петрушевичівських негодотків.

Нині на Україні страшний голод. Засоби поживи хоч і наспівали зза границі, але їх не можна довести на місця голоду на час, бо вся транспортція зруйнована. Весь пролетарський світ кинув ся на поміч голодуючому населенню Радянських Республік. Разом з сим розпочали свою акцію поміч і буржуазні добродійні організації, перше місце між котрими займає організація Нансена. Ми не можемо закрити очей на те, що сама американська організація Гувера "Ара" дала голодуючим більше поміч, як всі робітничі організації разом взяті. Бо буржуазія має до своєї розпорядимости мільони доларів, склади поживи, одягу, кораблі, в її руках вся державна машина. Робітники мають лише свої мозолісті руки, і той гріш, одержути кусок хліба, який вони дають голодуючому населенню Радянських Республік, вони відривають від уст своєї навів голодної сімї.

Тому працюючі маси Радянських Республік дуже цінять поміч працюючих мас цілого світа, бо знають, що ся поміч шира, що вона дана не в якійсь особистій інтересі і за ню не прийдець ся відплачуватись різними концесіями.

Зовсім інакше має ся справа з помічю буржуазних організацій. Працюючі маси Радянських Республік знають, що за свою поміч буржуазія жадає відплати. Та голод не жде. Правителство і населення Радянських Республік годять ся дорого заплатити за буржуазну поміч, бо вона необхідна. І буржуазія ріжних країв поспішила з помічю голодуючим Радянських Республік, поспішила трохи з "добродійністю", решта маючи в тім інтерес.

Що-ж робила до сїєї пори українська буржуазія? Що робив той український Загал в Канаді і Америці, який знаходиться під проводом української буржуазії? Він не зробив нічого. Він зробив більше як нічого. Він шкодив збірці поміч голодуючим там, де та поміч збирала ся. Бо так його навчили його духовні і світські провідники. Ми маємо найкращий взірць з сего в Канаді і Злучених Державах. Ті, що завісїди співають, що вони "душу й тіло положать" за "неьку Україну", не кидали навіть обглодані кістки голодуючому населенню України. Я не говорю тут про поїв, панів, адвокатів, бізнесменів, учителів, докторів, які носять на собі назву "патріотів", а на трудящих гузик Тараса Шевченка. Я говорю про той трудовий загал, доля якого тісно зв'язана з трудовим, нині голодуючим, населенню України. Тоді як провідники сего загалу, оті всі вище перелічені від поля і до доктора панове, свідомо, з пімстї бажують смерті трудовому населенню України, то задурений ними український загал жадає смерті такому самому трудовому населенню України як і самі, не з пімстї, але не свідомо, во імя "неьки України". В своїм відношенню до голодуючого населення український поборний і патріотичний загал є подібний до той старенької жінчини, яка за часів інквізиції приносила з собою полено дров і кидала його в той костир, на яким інквізитори падали людей іншої віри і говорила: "роблю се во імя бога".

Може хтось скаже, що се тяжке оскаржене, що се не правда. З гори значаючо, що я рад помилитись. Все що до тепер зроблено в Канаді і Злучених Державах серед "українського загалу" в справі поміч голодуючому населенню України і в справі поміч найбільшим ворогам працюючого населення України — говорити само за себе. Хто прослїдить покітвання в робітничих часописях, той побачить, що помагають голодуючим тільки робітники, тільки робітничі організації, а в Канаді ще й свідоміша частина бідних фермерів. Сю поміч голодуючим дають тільки свідомі працюючі маси, передові елементи "українського загалу". Ті елементи самі є найбільшійшими. А ті, що зложили в Канаді десятки тисяч доларів на ріжні "патріотичні справи", та Смаль-Стоцьких, Федаків, на сироти Івасї, зложили просто самі не значаючи для кого і на що; ті що зложили в Злучених Державах сто тисяч доларів для віденського ледяного — ті елементи нічого не дали голодуючому населенню України і то не дали з "любови до України".

Вина в сїм не їх, але тих, кому вони вірають і хто на них має вплив. Найбільша вина в сїм їх духовних провідників, українських чорноризишників з ріжних сект. Політичні лідери збанкротовані і їм загал вже не довіряє. Попам також не довіряє, але вони мають в своїх руках силу бога. Нею вони орудують, нею вони залюють карою непослушних і сумніваючих ся і милують беззасовесних покірних рабів своїх.

І коли ріжні неукраїнські церковні секти заняли ся в церквах збіркою поміч голодуючим, то українські церковники остали глухими і нічим на розлучану просьбу о поміч голодуючого українського населення. В Канаді англійські церковні організації збирали в церквах жертви. Хто докаже хоч один примір, що десь в українській церкві в Канаді, або в Злучених Державах чи то в греко-католицькій, чи православній, чи в греко-православній, чи в пресвітеріанській закликав піп віруючого складати жертви на поміч голодуючим? Такого не робило ся.

Українська буржуазія у Відні і в Галичині, бачучи що навіть буржуазія інших країв розпочала акцію поміч голодуючим, якось неначе ради приличности сформувала комітет і видала відозви. Хоч записно огляділа ся, але добре й то. Сї відозви передрукували американські і канадські українські чорносотенні газети. Ми зразу сказали, що се є лицемірство, бо били нічого. Вказуючи на се як на лицемірство, ми радї були помилитись. Але... на жаль, ми були і осталися праві. Передрукувавши відозви львівського і віденського комітетів, українські попіські газети в Канаді і Злучених Державах на тім і заморозили всю справу. А отримані від представника Укр. Чер. Хреста в Берліні страшні фотографії з голодуючих місцевостей України, вони зужили на агітацію проти радянської влади, а тим самим і проти акції поміч голодуючим, яку ведуть тут робітничі маси.

Коли ми візьмемо економічний стан "українського загалу" в Канаді і Злучених Державах, то він є далеко гірший від економічного стану такого самого "загалу" в Сх. Галичині. Однак там, як се видно з газети "Земля і Воля", на заклик о поміч голодуючим відкликнули ся широкі маси.

"Акція допомоги "Голодній Україні" стрінула ся з великим заінтересованем в цілому краю. Ні перепони, ні переслїдування нікого не злякали і з усіх усюдів пливуть обильні жертви. Ще ні одна акція не закінчила ся так колосальним успіхом, ні одна збірка не виказала таких сум, як остання. Іспит політичної зрілості випав на причуд гарно". (Земля і Воля, 16. липня.)

Нема сумніву в тім, що сю акцію зібрки в Галичині веде трудове населення міста і села, а чорна сотня, головні чорноризишники і там є проти поміч. Се видно тако з того самого числа львівської "Землі і Воля". Там ми читаємо, що парох села Студинки в калузькому повіті о. Михайло Чорнега висказав ся проти акції поміч голодуючим, закликаючи давати лише емігрантам (баронам Василькам та Смаль-Стоцьким), "бо се одинокі справки України — а там (на Україні) сама сволоч".

"Земля і Воля", подаючи се, дивуєть ся, що "се говорить чодовик з великими претенсіями до інтелігенції і провідництва. Після його слів на Україні сама сволоч. Отже ті професори, робітники і всі ті, що тоді й босї, приміраючі з голоду, однаць з повною посвятою працюють, се сволоч?"

Таке питає ставить і дивуєть ся "Земля і Воля". А ми вже навіть не дивуємо ся. Ми в Канаді до сего вже привикли, дая нас се вже буденщина: Чи один раз читали ми "високоінтелігентні" наміски в "Українській Голосі", органі учителя і греко-православня, на українських робітників, які устроювали ріжні підприємства на поміч голодуючим України? Гопак для голодуючих, бенкет і голодуючі і т. п. Таке виписувало "Укр. Голос" і інші чорносотенні віннігеські газети. Навіть після поміщення на своїх шпальтах відозви віденського і львівського комітетів, сї газети і ті організації, які около них гуртують ся, ведуть ворожу акцію поміч голодуючим України.

Коли КПП.Р.У. при Укр. Роб. Домі в Вінніпегу устроював пікнік, чистий дохід з котрого був призначений на голодуючих, то "патріотичні" організації і собі того самого дня устроювали пікніки, не дивлячись на те, що Комітет просив їх не устроювати в той день пікніки. Се є свідомий саботаж, свідоме перешкоджанне акції поміч голодуючим на Радянській Україні. І ті, що се робили і роблять, не дивлячись, що вони співають "душу й тіло ми положим", є також той думки, що "там сама сволоч", і се кажуть не тільки попи, але і всі "інтелігентно"-чорносотенна братія. Лише деякі попи є більше отвертими в своїх висловах. І кажуть вони се не тільки на адресу працюючих мас, але і на адресу всіх-тх професорів та письменників, які працюють на Україні на культурнім полі і навіть на адресу тих петлюрівських дипломатів, що почали змінювати свої віхи та вертяти до праці на Україну.

Однією на еміграції петлюрівській "безпартійній" двитижневик "Нова Україна", в якій звучили чорносотенні від М. Сріблянського і Русової починаючи а В. Левинским кінчаючи, пише, що зміна віх для України значить "зраду своєї нації... Український перевертень-зрадник не знайде в людській мові аргументів на користь своєї зради: се виключено". Ось якою "дипломатичною" мовою говорить високовчена інтелігенція (М. Сріблянський) на адресу тих, що в ся найкритичнішу хвилю рішили вернутись з еміграції на Україну до роботи. Українські попи не знають такої "дипломатичної" мови, і вони на адресу тих людей кажуть просто — "сволоч".

"Земля і Воля" віддає сїх людей "під осуд цілого громадянства".

Ми віддаємо їх під осуд всіх працюючих, під осуд тих, хто дійсно любить український працюючий народ, хто жне його горем і його радостями — під осуд українського пролетаріату і бідного селянства. Волинськ.

ПРОДАЖНІ ДУШІ.

Вся українська попісько-буржуазна преса в Канаді відзначає ся тим, що є продажна. Се значить, що вона, служить тому, хто на її істноване дає гроші. Сї слова не є сказані на вітер, для пушення лише пустої фрази, але мають під собою реальну основу. Кождий, що хоч трошка інтересуєть ся політичним житєм українського населення в Канаді, про се дуже добре знає.

Бо візьмим лише за порядком кожду українську буржуазну газету в Канаді, а побачимо, що так воно є, а не інакше. Так звана українська газета "Канадський Ранок" видаєть ся англійською-протестантською місією для навертання України на "правдиву віру" і роблена з них "добрих Канадійців". "Канадський Українець" видаєть ся французькими католицькими попами для задержування Українців при римо-католицькій церкві. "Канадський Фермер" хоч і має свого одного влстителя, від ряду літ є явним органом ліберальної партії; а що кожда буржуазна політична партія деякі свої органи видає сама, а деякі финансиє і контролює їх політичний напрям ті органи ліберальної партії в українській мові треба вважати за такі, що видаєть ся або піддержуєть ся ліберальною партією.

Крім сїх трох газет, які мають виразу марку церковної чи партійної приналежности, є ще одна газета, яка завісїди претендувала на независимість в політичній житю. Сєю газетою є "Український Голос". Він одинокий завісїди бив ся в груди, що не служить ні ліберальній, ні консервативній партії. Правда, "Укр. Голос" є органом т. зв. свистунівської церкви, алева кождому відомо, що такої церкви в дійсности в Канаді нема і тимсамим "Укр. Голос" не може одержати від неї на своє істноване грошей. Отже "Укр. Голос" мусить остати "независимим".

А щож ми бачимо на ділі? На ділі бачимо те, що "У. Г." помімо своїх вічних заяв, що не служить ні ліберальній, ні консервативній партії, — в дійсности завісїди служить як не одній, то другій капіталістичній партії. Залежало від того, котра партія більше заплатила. Він був отже независимим не в політиці, але в продаванню себе капіталістичним партіям. Розумієть ся, що кожду передвирборчу орієнтацію на сторону котроїсь буржуазної партії "У. Г." закривав якоюсь "національною справою", як прим. справою двомовних шкіл і т. п.

Однак се не змінює суті річі і факт остає фактом, що "У. Г." завісїди вислугував ся буржуазним партіям.

З появою в Канаді нової буржуазної партії — прогресивної, "У. Г." стає по стороні сїї партії. Чому? А по просто тому, що, як пише сам "У. Г.", ся партія ще не скомпромітована. Обидві старі буржуазні партії мають вже за собою дуже славу минувшину і тримати з ними було би аж надто очевидним доказом продажности. А так нова партія хай буде і найгірша, але що вона не мала ще чаєу себе скомпромітувати, то треба за гроші дурити нею людей. Так виходить після писання самого "Укр. Голосу".

Що вислугуване ся "У. Г." прогресивній партії добре йому поплачуєть ся, або іншими словами сказати — прогресивна партія держить при житю сю продажну газету, про се найкраще свідчать сїлдуочі факти.

Перед доміняльними виборами минушого року "У. Г." більше як цілий рік стало містити на 1. стороні ріжні поклики до передплатників о поміч, а декотрі з них були друковані такими великими буквами, яких уживаєть ся до наголовків. Колиж прийшли доміняльні вибори і в "У. Г." появили ся на цілу сторону передвирборчі агітаційні відозви прогресивної партії (були й менші оголошенія інших буржуазних партій), від тоді "У. Г." затих з покликами до читачів о поміч. Значить, передплатники за цілий рік не дали "У. Г." такої поміч, яку дала йому за один раз буржуазна прогресивна партія.

Сего-ж року, "У. Г." вичерпавши "зароблені" перед то-річними виборами гроші, знова опинив ся на леді. І знова доспівали ся в кождім числі на 1-ій стороні ляменти до читачів за грішми, нерознавичайно дивацькі, однак всі вони були, як і минушого року, безуспішні. І сталося вкінці таке диво, що "У. Г." одної середі, зглядно одного віткріка, не вишшов зовсім. Всі в Вінніпегу заговорили тоді, що "У. Г." прийшов вже кінець. Минув віткрік — "У. Г." нема, минула середа — "У. Г." нема, минули четвер і п'ятниця — а "У. Г." нема, аж нарешті він появив ся в суботу і то на 4 сторони. Ті, що знають дещо про господарку в "У. Г.", пояснювали сїй факт тим, що "У. Г." найшов ся в такім безвиднім положенню, що не мав за що видати одного числа.

Так прийшло було круто "У. Г." пару місяців тому назад, коли він в кождім числі містив на першій стороні товстим друком дивовижні дієли до передплатників за помічю. А нині, коли в Манітобі знов відбули ся вибори, підчас котрих "У. Г." робив за прогресивною партією, на першій стороні "У. Г." не побачите ніякої відозви до передплатників за помічю.

Отсі два наведені факти найкраще свідчать, за чїї гроші видаєть ся "У. Г." в двох послїдних роках — за гроші передплатників, чи за гроші прогресивної партії, в якій рядах є такі люди, як мілонер Ешдан і йому подібні панове.

Може дехто подумати, що прогресивна або фермерсько-прогресивна партія не є капіталістичною партією в такім самім розумінню, як ліберальна і консервативна партія. Хто так думає, той грубо милить ся. Нам треба послухати, що кажуть про фермерсько-прогресивну партію самі консерватисти.

По виборих в Манітобі визначна консервативна газета "The Ottawa Journal" писала, що вислід виборів в Манітобі випав добре і нема чого боїтись прогресивного правління. "Фермерське правителство в Онтеріо, писала ся газета, хоч не зробило нічого особливо доброго, але не зробило і нічого особливо злого (читай: для капіталістичної класи). Не зауважили ми також нічого особливо радикального в фермерському правлінню в Алберті". Далше ся газета пише, що фермері "помімо радикальних точок в своїй платформі, є в дійсности консервативними в серці". І тому Манітоба (буржуазна) не має причини боїтись ся фермерського правителства.

Так пише буржуазна консервативна газета з нагоди побіди фермерської партії в Манітобі. Значить, сама буржуазія признає, що фермерсько-прогресивне правителство в Манітобі не піде проти буржуазії, а буде її вірно служити.

Так отже теперішнє вислугуване ся "У. Г." новій прогресивній партії є те саме, що й його давніше вислугуване ся консервативній або ліберальній партії. "У. Г." служить завісїди як не одній то другій буржуазній партії, і сї партії тримають його при житю.

ПРОФСПІЛКИ В РАДЯНСЬКИХ ДЕРЖАВАХ І НОВА ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА.

(Кореспонденція до "Українських Робітничих Вістей")

(Довіщено.)

Погане положення народного господарства Радянських держав, спричинене головно блокадою, викликало вже літом 1920 р. думки про зміну економічної політики. В 1920 р. ухвалено уділювати концесії заграничним капіталістам, скоро теж заведено проподаток. Концесії, котрі мало ся поробити заграничними капіталови скріпили капіталістичні тенденції серед дрібно-промислових в самих Радянських державах, у котрих вони і підчас горожанської війни не цілком щезли були. А класова боротьба не щезла була і в Радянських державах. Вона виявилась в боротьбі червоної армії проти контрреволюції і в боротьбі між дрібно буржуазією і пролетаріатом. Селянство хоч політично мало освічене мало сильний вплив на державу завдяки своїй економічній силі.

Вони ніколи не позбулось своїх індивідуалістичних тенденцій. Тому теж Радянська держава, бачучи, що поміч сїї сторони західно європейського пролетаріату не получать скоро, були примушені поробити концесії і сумові рідному капіталови і згодитись на приватну ініціативу. Визнано отже свободну торговлю, ввирядовано нечинні підприємства і заводи, допущено отже заграничних і своїх рідних капіталістів до товарової продукції, утворено трести. Однак найважнійший орган економічного життя залишено і далше в руках самої держави.

НОВА ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА І ПРОФСПІЛКИ.

Для з'ясування відношеня профспілок до Радянського уряду в період Неп'у мусимо передовсім ще раз підчеркнути цілі і завдання профспілок. Як ми вже вище зазначили, включно пролетарським організаціям, що організують робітників для боротьби пролетаріату

проти буржуазії. Радянська держава є ділом робітничої класи і має такі самі завдання як робітничі класи. Тому теж профспілки являють ся важним чинником Радянської держави. Однак і пролетарська держава не є незміною. І її структура зависима від соціальної структури краю та від внутрішніх і міжнародних відносин. І в Р.С.Ф.С.Р. знаходимо ріжні дефекти і бюрократизм, проти яких профспілки мусять боротись всіма засобами, котрими вони розпоряджають ся, хочби навіть при допомозі страйку. Но ся боротьба не звернена проти держави, лише проти її органів, що грішать проти засад самої держави.

Капіталістичні відносини, які по часті знова віджили в Р.С.Ф.С.Р. примушують профспілки в великій мірі користатись старими засобами, котрими борять ся профспілки в других краях. Но всеж такі відносини, серед котрих застосовує ся засоби пролетаріату в Радянських державах зовсім інші від відносин в капіталістичних державах. Там держава боронить принцип "свобідної праці", тобто держава боронить страйколомів в боротьбі підприємців проти робітників. Тут державний апарат створений робітниками для робітників, і тому то і держава боронить робітника проти підприємця. Однак мисмо сего профспілки мусять бути готові і на се, що вони будуть змушені користатись всіма можливими засобами для переведеня своїх цілей. Тому теж між ними засобами знаходимо і страйк, котрого ніколи офіційно в Радянських державах не заборонено. Однак і ясно, що в інтересі пролетарської держави, котрої народне господарство так зруйновано, профспілки користати будуть з сего засобу, що має так великі наслідки для самого господарства, лише в дуже важних випадках.

За часів горожанської війни профспілки в Радянських державах виконували деякі функції уряду, котрий вони ніколи не були органами сего-ж уряду. Так то вони регулювали заробітну платню, папки і т. п.

На питане добору своїх членів профспілки не звернули особливої уваги. Сам факт, що профспілки установили умови праці для всіх робітників сприяв, що всі робітники записали ся в члени. Не було ніякого закону котрим би їх до сего примусив. Очевидно се мало і ліхї сторони, так як і сї ліхї сторони єще нині виявляють ся при наших акціях на заході, коли члени профспілок, що з ними ідейно не зв'язані, зривають солідарність і унеможливають робітникам далше успішне веденне розпочатої акції.

Нова ситуація, що поставила профспілки перед новими завданнями, які вони мусять сповнити, іншим, відмінним шляхом як доси, котра на профспілки накладає обовязок охорони праці і зняла з них ряд завдань чи то продовольчих чи воєнних і т. п., вимагає великої активності і самостійности від кожного члена профспілок. Тому теж і доборови членів присвячуєть ся тепер більшу увагу.

Однак нова ситуація, як ми вже вище зазначили, не сприяла зовсім неутраїтету профспілок супроти Радянської держави, навпаки Радянська держава, се держава робітників, що повстала боротьбою і самим-же профспілок. І тому то профспілки возмуть і далше участь у всіх органах, котрі регулюють Радянське господарство, вони теж возмуть і далше участь у всяких акціях Радянських Держав, та коли зяйде потреба, переймуть на себе знова чи то продовольчі чи воєні чи інші завдання.

Між профспілками а Радянською державою нема суперечностей, навіть тоді, коли вона під впливом свого рідного чи чужого капіталу примушена зробити сему концесії. Рад. держави се пролетарські держави, їхні концесії, се концесії ухвалені робітниками, а чейже профспілки не можуть виступати проти своїх класових товаришів.

(Продовжене на 4-ій сторони.)

П. Костенко.

ПРОМИСЛОВІСТЬ УКРАЇНИ ПІСЛЯ ГОРОЖАНСЬКОЇ ВІЙНИ І ЗАХОДИ ДО ЇЇ ВІДРОДЖЕННЯ.

(Розповіді написані для "Українських Робітничих Вістей.")

(Продовження.)

Цілий 1921 рік почував ся брак палива. Літом і в початку осені становище було катастрофічне. Перше півріччя 1921 року дає в металургії майже нік друге півріччя 1920 року. Працювали лише два комбінати — Петровський та Макієвський. Інші заводи — цілком металургічного цеха майже зовсім не працювали. В абсолютних цифрах продукція першого півріччя дала чатува (замість намічених в програмі 5 мільйонів пудів) — 419.130 пудів, а другої півріччя — 56.379 пудів, інших залізних продуктів — 2.046.919 пудів. Коли порівняти цю продукцію до максимальної продукції всієї української металургії в довоєний час, то вона виносилася всього тільки 1% останню.

В другому півріччі 1921 року українська металургія могла рахувати всього на 11.175 пудів палива. Тільки з кінця серпня становище поліпшилось. Нова економічна політика і принцип колективного постачання трохи оживили промисловість. В кінці вересня з трьох заводів — Петровського, Макієвського і Юзівського було утворено металургічний трест "Югосталь". За сям трестом оживились і інші заводи — Краматорський, Маріупольський, Сулейський, Таганрозський, Луганський і Донецько-Юр'євський. Загальна кількість Маріупольських печей, які працювали у вересні, збільшилась в порівнянні з серпнем в двічі. В жовтні було поширено продукцію на Юзівському, Сулейському і Маріупольському заводах; пущено в роботу трубний цех. На Макієвському заводі відновлено працю коксових печей. Загальна продукція металургічної промисловості підніслась в гору і дала, наприклад, по гаузу "прокатки" асала 445.753 пудів, цифра, якої ще ні разу за попередні два роки не досягло виробництво заводів, що перебувають під зарядом Центрального Управління тяжкої індустрії.

Що горіє в металургійних заводах, то вони майже всі стояли без діла за браком сировини. Стари запаси сировини вичерпались в 1921 році цілком. Так, з дуже великим трудом, поновили — на одному-два заводи, по одній печі в місяць, в ціле півріччя — відновлялась металургічна продукція протягом 1920 і 1921 років.

Нова економічна політика починалась дуже позитивно на металургічній промисловості. З листопада 1921 року продукція сел гаузу промисловості підніслась значно в гору. Так, наприклад, було добуто чатуна: в листопаді — 1920 р. — 199.360 пуд., а 1921 р. — 270.811 пуд., в грудні — 1920 р. — 287.900 пуд., а 1921 р. — 491.190 пуд. Продукція Маріупольської сталі принесла за жовтень, листопад, грудень в 1920 році — 780.992 пуди, а за ті-ж місяці 1921 р. — 1.884.617 пудів; продукція прокатного металу за ті-ж місяці 1920 р. — 583.652 п., а в 1921 р. — 1.717.813 пудів.

В 1922 році багато металургічних заводів перейшло на комерційний розрахунок. Потрібні матеріали і продовольчі продукти вони одержують в обмін за свої виробы. Стан цих заводів значно покращився, продукція піднялась досить високо до сировинних розмірів. Але беручи українську металургію в цілому, треба сказати, що в 1922 році вона перебуває в такому-ж жалюгідному, зазеркальному стані, в якому була і в попередні роки. Цілу країну охопив голод. Продовольча скрута в Донецькому і Катеринославському районах досягла своїх крайніх меж. В зв'язку з сям підпадає далі видатність праці робітників. З другого боку — нема ще й досі можливості одержати потрібні машини та струменти з заграниці, нема можливості робити

ПО ВИБОРАХ.

Вже-ж то і по виборах в Манітоті. Якось аж кучно, неначе чогось не достає.

Вийдеш на вулицю бувало, пару тижнів перед виборами, пройдеш ся вулицею північного Вінніпегу і не одно передвиборче диво побачиш.

— Ходи, ходи сюди скорше, — кличе одного разу знакомиий, — щось побачиш.

— Що там таке? Я не маю часу.

— Ходи скорше, оденчик поїхало прогресивне весіле.

— Що там ще за "прогресивне весіле"?

— Та "наше", прогресивне... Повезли цілий віз кеків пива. Будуть женихи "нашого будущего міністра праці".

— Що-ж, ідемо дивитися на іхало прогресивне весіле.

— Приходимо. На розі двох улич передвиборчий мітінг. На крило виліз якийсь "прогресист" і оповідає збирившимся тритрійці робітникам, які то він заведе реформи, если виберуть його до парламенту.

Поміж збирившимися сують ся його греко і римо-православні "ейдженти". Вони так і в регістраційній книжці записані: "ейджент" або "клерк". Де і від чого вони "ейдженти" та "клерки" — чорт їх знає.

Сують ся між присутніми і все до одного, до другого тихцем, смикнувши за фалду, говорять:

— Коман, Джан, до хати... Зайди задніми дверима он до тої третей від конору...

Джан, зразу помамо, оглядаючися, а марешти бігом... Так побігло до таємничої хати кілька Джанів один за другим.

З хати йдуть вже сміло, навіпростець, весело покашуючи. Присутні се замітили і в одну мінуту прогресист дезертирує з криса під свист і гукане товпи.

Під чією-ж опікою лишили кекі пива?

Про се вже "ейджент" з сивью-жовтою відзнакою на грудях знає.

Скориставши з нагоди вилізати на прогресивне крило "наш крайня" пид Дубенські.

Еге! Шока й труду. Не поміг і "Укр. Голос". Свист, крик, букане... Дубенські постояв, махнув пару раз рукою, щоб змовкати, дальше капелюх на вуха, поправив окуляри і дра... Не дочекав ся навіть "трі мірс", які вже присутні готували ся йому піднести.

— Хто некет! — кличе хтось з присутних. — Нехай криєсе не дармує. Може е хто з бітничних кандидатів.

— Товариші! Ходім два бльокі дальше, там має мітінг Робітничя Партія Канади і говорять ї бесідники!

— Ходім, відзивають ся ще кількаох.

Більшість йде на мітінг Р.П.К., деякі розходять ся до дому, а кількох ще лишають ся і щось шепчуть ся між собою, показуючи пальцем на "таємничу хату", третю від конору.

Більшою другою годинаю ночі... На розі улиц Селкір і Мекс-Грегор зібрав ся гурток людей. Чуті якусь сарку. Підходжу ближче і бачу: знакомиий тип з виборчих "патріотичних кругів". З тих кругів, що плянують прогресистів — Чипмена на прем'єра, а Морєя на "нашого будущего міністра праці".

Бачу, люди одного "прогресивного переконання", а сварять ся. Шо за чудасія, думую...

— Ти хрунь! — кричить один до другого.

— А ти скебі! — відповідає той.

Цікава "полеміка", думаю, треба прослухати.

— Докажи, хруню, який я

Так ненадогаженість трайспорту зводять на шість до сягнуті результати в напрямі віднесення продукції.

В 1922 році соляна промисловість розвиваєт ся зовсім далі.

(Дальше буде.)

скеб? Бо сейчас дам тобі в рило?

— При людях кажу тобі, що ти скеб. Я згодив ся був з Морєєм за тисячу доларів, а ти перебив мені, бо ти згодив ся за триста доларів. Ти скебі!

— А ти хрунь. Ти хотів взяти собі тисячу доларів в кишеню, а тим людям, яких ти намовляв щоби робили за Морєєм, ти не хотів нічого платити... Ти хрунь.

— Брешеш, бо я обіцяв їм платити по п'ять доларів денно...

— Обіцяв, але був-би не задатив, я знаю тебе, а я заплачу.

— Ти скебі! — А ти хрунь! — Почали збиратися люди... Почали сміятися...

— Варіяти, не сварит ся хоч при людях — почав опамтувати їх один з "прогресивних" парадіян греко-католицького віросповідання.

І з угрозами один на адресу другого, розійшли ся.

Субота... Вже по виборах... Деякі "ейдженти" ходять з опущеними носами, деякі з підбитими очима.

— А тамті таюють — каже до мене знакомиий товариш, показуючи пальцем в сторону св. Володимира і Ольги.

— Де, в церкві?

— Ні, в читальні, коло церкви.

Нараз чуюмо: "гвалт, ругателі!"

Дальше крик замовк. Чуті тільки аж читальні штахета тришаті і відломані патики свиснуть у воздусі. Туди біжать люди, діти, а далі вже й хоронителі порядку почвалали.

— Що там таке? — питаю надіхавшого байсклем другого товариша.

— Повиборчі бальоти — каже — числять один другого буками по спині.

— Ну й виборі! — каже один недавно прибувший з иншої місцевості робітник. — Таких виборів я ще не бачив.

"Як хочете мати шклянку доброго пива, то голосуйте на мене!" Таке лише кандидат до виборів величезним букванем на своїй відозві, поруч зі своєю фотографією. Отсе така демократія! По моему робітники не повинні брати участі в таких виборах.

— Зле ви судите, товаришу! — відповідає йому другий. — Се якраз найкраща нагода для передових робітників прийти до мас і отворити їм очі на те, що довкола цих дієть ся. Показати їм наочно: дивис, он той "патріот", що торгує твоєю честю і довірем, рачки лавізі велику надію. В дністі сій зід не мав бути чістий студентський зідом. Ріжна петлюрівська, скоронадкська, "хлїборобська" та вишванська братія так забанкрутувала, що не є в змозі скликати на еміграції своїй "конгрес".

Всі попереді її "конгреси" відомого не привели і тепер ні французські капіталісти, ні польська шляхта не хочуть вже з ними числитися. Ото-ж студентський зід, на яку так завзято наладає буржуазна преса. Обов'язком робітничої преси є дати сій частині студентства свою бойду моральну піддержку.

В Канаді також є поважне число українського студентства і велика частина його вилетіла з під селянської стріхи, але далеко їм до тих студентів в Європі, з Бюлетина" яких ми перебираємо сю стацию. Півнішше колісь ми поговоримо дещо про українське студентство в Канаді, а тепер-познакомимо своїх читачів з поглядами на сучасний стан та на "Український Студентський Зід" в Празі наступового українського студентства. І так в числі І. "Передзідового Бюлетина" в статі п. н. "Чим може бути студентський зід" між иншим читаємо:

"На питане: який може бути зід? — треба шукати відповіді в реального відношеню ріжних частин українського студентства. В першу чергу треба вирішити питане: чи спільність між соціалістичним і несоціалістичним студентством обмежуєт ся тільки на професійні справи, чи також на культурні а навіть політичні?"

На се ми відповідаємо: нас всіх, соціалістів, несоціалістів і антисоціалістів лучать передовсім професійні інтереси. Се ясне і безсумніве. Всі ми — інтелігенти по професії, маємо богато спільних економічних інтересів та антагонізмів. Всі ми потребуємо спільної професійної організації, спільно-

ди ім. Драгоманова у Відні і Соціалістичного Студентського Союзу Галичини.

Ся статя є цінна тим, що вона показує нам, як дивить ся на сучасний світ певна частина українського студентства на еміграції, на яку так завзято наладає буржуазна преса. Обов'язком робітничої преси є дати сій частині студентства свою бойду моральну піддержку.

В Канаді також є поважне число українського студентства і велика частина його вилетіла з під селянської стріхи, але далеко їм до тих студентів в Європі, з Бюлетина" яких ми перебираємо сю стацию. Півнішше колісь ми поговоримо дещо про українське студентство в Канаді, а тепер-познакомимо своїх читачів з поглядами на сучасний стан та на "Український Студентський Зід" в Празі наступового українського студентства. І так в числі І. "Передзідового Бюлетина" в статі п. н. "Чим може бути студентський зід" між иншим читаємо:

"На питане: який може бути зід? — треба шукати відповіді в реального відношеню ріжних частин українського студентства. В першу чергу треба вирішити питане: чи спільність між соціалістичним і несоціалістичним студентством обмежуєт ся тільки на професійні справи, чи також на культурні а навіть політичні?"

На се ми відповідаємо: нас всіх, соціалістів, несоціалістів і антисоціалістів лучать передовсім професійні інтереси. Се ясне і безсумніве. Всі ми — інтелігенти по професії, маємо богато спільних економічних інтересів та антагонізмів. Всі ми потребуємо спільної професійної організації, спільно-

ди ім. Драгоманова у Відні і Соціалістичного Студентського Союзу Галичини.

Ся статя є цінна тим, що вона показує нам, як дивить ся на сучасний світ певна частина українського студентства на еміграції, на яку так завзято наладає буржуазна преса. Обов'язком робітничої преси є дати сій частині студентства свою бойду моральну піддержку.

В Канаді також є поважне число українського студентства і велика частина його вилетіла з під селянської стріхи, але далеко їм до тих студентів в Європі, з Бюлетина" яких ми перебираємо сю стацию. Півнішше колісь ми поговоримо дещо про українське студентство в Канаді, а тепер-познакомимо своїх читачів з поглядами на сучасний стан та на "Український Студентський Зід" в Празі наступового українського студентства. І так в числі І. "Передзідового Бюлетина" в статі п. н. "Чим може бути студентський зід" між иншим читаємо:

"На питане: який може бути зід? — треба шукати відповіді в реального відношеню ріжних частин українського студентства. В першу чергу треба вирішити питане: чи спільність між соціалістичним і несоціалістичним студентством обмежуєт ся тільки на професійні справи, чи також на культурні а навіть політичні?"

перед виборами, а "ейдженти" по виборах сварять ся між собою, а декотрі і бють ся. І се Р.П.К. повинна використати. Тому то чорна сотня з "Укр. Голосу" присвячує більшу половину своєї газети робітничому рухови, обріхуючи передові його елементи. Вона знає, чому вона се робить, але і ми знаємо де її болить. І бемо в найбодючіше місце. А що ми цілком добре, про се свідчить її власний лямент.

Мусії.

Мусії.

РОБІТНИКИ СПІШАТЬ НА ПОМІЧ "У. Р. ВІСТЯМ"

Вінніпег, Ман. Уважуючи своїм робітничим обов'язком помічи "Українських Робітничих Вістей" в їх критичним фінансовим подолженю, я охотно відкликаю ся на зазив т. Д. Хоміцького і складаю на поміч "У. Р. В." \$5.00.

Рівночасно закликаю також тов. Ом. Хоміцького в Вінніпегі зложити \$5.00 на поміч "У. Р. В. Вістей".

Ф. Гордієнко.

Вінніпег, Ман. На поклик тов. Д. Лобая я складаю на поміч "Українських Робітничих Вістей" \$5.00 і відкликаю зложити по \$5.00 слідуючих товаришів:

В Торонто, Онт.: Ф. Фотчука, М. Скауна, П. Требиша, С. Миронюка, Д. Москалюка, С. Прокопа, Н. Данилейчука, І. Горбатюка, С. Горбатюка, Ф. Зорюка, С. Тимофійчука, П. Комара, І. Комара, М. Голіна, Ол. Кушніра, Ів. Струня, Поцілуйка, Філіповича, Романчукевича, Петра Рудика і т-ку Рудикову.

В Гемілтон, Онт.: С. Пруського і Левинського.

В Лімінгтон, Онт.: Д. Сандуляка.

Визаю численних товаришів поспішити сейчас з помічю нашої газеті "Укр. Роб. Вістей" і сподію ся, що товариші виповнять свій пролетарський обов'язок.

Ю. Ляльчак.

Вінніпег, Ман. На зазив тов. Д. Хоміцького з друкарні "У. Р. В." зобов'язую ся видавати по \$5.00 щотижня через один місяць на піддержане "Українських Робітничих Вістей" і складаю на конто сего зобов'язаня перших \$5.00.

При сій нагоді викликаю зложити по \$5.00 на пресовий фонд "У. Р. В." слідуючих товаришів:

Д. Камара, П. Алабця і В. Кучмія.

А. Хома.

Вінніпег, Ман. Видячи тяжке фінансове подолжене "Українських Робіт-

ДОВОКОЛА СТУДЕНТСЬКОГО ЗІЗДУ В ПРАЗІ.

В Празі мав відбутися "Український Студентський Зід". Буржуазна українська преса на еміграції, яка тепер майже вся визидкала, присвячувала сему зідови дуже богато місця на своїх шпальтах, як також покладала на сей зід велику надію. В дністі сій зід не мав бути чістий студентський зідом. Ріжна петлюрівська, скоронадкська, "хлїборобська" та вишванська братія так забанкрутувала, що не є в змозі скликати на еміграції своїй "конгрес".

Всі попереді її "конгреси" відомого не привели і тепер ні французські капіталісти, ні польська шляхта не хочуть вже з ними числитися. Ото-ж студентський зід, на яку так завзято наладає буржуазна преса. Обов'язком робітничої преси є дати сій частині студентства свою бойду моральну піддержку.

В Канаді також є поважне число українського студентства і велика частина його вилетіла з під селянської стріхи, але далеко їм до тих студентів в Європі, з Бюлетина" яких ми перебираємо сю стацию. Півнішше колісь ми поговоримо дещо про українське студентство в Канаді, а тепер-познакомимо своїх читачів з поглядами на сучасний стан та на "Український Студентський Зід" в Празі наступового українського студентства. І так в числі І. "Передзідового Бюлетина" в статі п. н. "Чим може бути студентський зід" між иншим читаємо:

"На питане: який може бути зід? — треба шукати відповіді в реального відношеню ріжних частин українського студентства. В першу чергу треба вирішити питане: чи спільність між соціалістичним і несоціалістичним студентством обмежуєт ся тільки на професійні справи, чи також на культурні а навіть політичні?"

На се ми відповідаємо: нас всіх, соціалістів, несоціалістів і антисоціалістів лучать передовсім професійні інтереси. Се ясне і безсумніве. Всі ми — інтелігенти по професії, маємо богато спільних економічних інтересів та антагонізмів. Всі ми потребуємо спільної професійної організації, спільно-

ди ім. Драгоманова у Відні і Соціалістичного Студентського Союзу Галичини.

Ся статя є цінна тим, що вона показує нам, як дивить ся на сучасний світ певна частина українського студентства на еміграції, на яку так завзято наладає буржуазна преса. Обов'язком робітничої преси є дати сій частині студентства свою бойду моральну піддержку.

В Канаді також є поважне число українського студентства і велика частина його вилетіла з під селянської стріхи, але далеко їм до тих студентів в Європі, з Бюлетина" яких ми перебираємо сю стацию. Півнішше колісь ми поговоримо дещо про українське студентство в Канаді, а тепер-познакомимо своїх читачів з поглядами на сучасний стан та на "Український Студентський Зід" в Празі наступового українського студентства. І так в числі І. "Передзідового Бюлетина" в статі п. н. "Чим може бути студентський зід" між иншим читаємо:

"На питане: який може бути зід? — треба шукати відповіді в реального відношеню ріжних частин українського студентства. В першу чергу треба вирішити питане: чи спільність між соціалістичним і несоціалістичним студентством обмежуєт ся тільки на професійні справи, чи також на культурні а навіть політичні?"

На се ми відповідаємо: нас всіх, соціалістів, несоціалістів і антисоціалістів лучать передовсім професійні інтереси. Се ясне і безсумніве. Всі ми — інтелігенти по професії, маємо богато спільних економічних інтересів та антагонізмів. Всі ми потребуємо спільної професійної організації, спільно-

ди ім. Драгоманова у Відні і Соціалістичного Студентського Союзу Галичини.

Ся статя є цінна тим, що вона показує нам, як дивить ся на сучасний світ певна частина українського студентства на еміграції, на яку так завзято наладає буржуазна преса. Обов'язком робітничої преси є дати сій частині студентства свою бойду моральну піддержку.

В Канаді також є поважне число українського студентства і велика частина його вилетіла з під селянської стріхи, але далеко їм до тих студентів в Європі, з Бюлетина" яких ми перебираємо сю стацию. Півнішше колісь ми поговоримо дещо про українське студентство в Канаді, а тепер-познакомимо своїх читачів з поглядами на сучасний стан та на "Український Студентський Зід" в Празі наступового українського студентства. І так в числі І. "Передзідового Бюлетина" в статі п. н. "Чим може бути студентський зід" між иншим читаємо:

го професійного органі і т. д. Тут ми цілком погоджуємо ся зі словами "Бюлетену" про "несоціальне положене більшости українського студентства", про "величезну еміграцію і її потреби" і т. д.

Далі нас лучать культурні інтереси. Передовсім тому, що ми інтелігенти і, як такі будемо працювати на культурно-цілізаційному полі. Правда, соціалістична молодь ставить своїм завданем передовсім культуру визволеня робочого люду з ярма капіталу, культуру визволеня народних мас, культуру пролетаріату. Буржуазна молодь навпаки; вона ширитиме та організує культурне затемнюванє, буде "культуртрегером" банків та дідичів, держави і церкви, редакції та шовінізму. Се ми знаємо; але ми знаємо рівночасно і те, що затаємуючи та виплюючи своєю "культурою" робочі маси, буржуазна молодь все таки мусять дати синим масам певне мінімуму дійсних та корисних наукових і технічних знань. Тим більше — в часах такої "великої фізичної та моральної руїни нації"...

З другого боку ми думаємо, що не вся несоціалістична молодь є антисоціалістичною молоддю; ми надіємо ся і знаємо, що не вся несоціалістична молодь буде платини та продажними слугами церкви і капіталу; ми віримо, що побіч буржуазних "культуртрегерів" з під мужицької стріхи знайдеть ся також хоч невеличка, дійсно поступова, та щиро віддана нації частина молоді, котра нестиме з посвятою правдиві знання в широкій масі народа. Тому ми бажаємо справді осягнути на культурно-освітньому полі теж із несоціалістичною молоддю.

Ви кажете що сего мало? Ми думаємо — досить, щоби дати дійсну поміч страждуючій нації... І ми думаємо, що се є корисна поміч, далеко більше відповідаюча професійному характерови інтелігенції, як організація антирадянських повстань на службах західного імперіалізму...

Переходимо до третього питання: чи соціалістичну і несоціалістичну молодь лучать також спільні політичні інтереси та антагонізм?

На се ми відповідаємо рішучим: ні. Ми згоджуємо ся тут цілком із думкою автора — замітки про "Всеукраїнський Студентський Зід" у "Н. Стігу", що "не треба себе дурити, що одного гарного ранку вся українська молодь збереть ся в одну велику сімю. Се ілюзія". Ми вважаємо буржуазну баланкруту про се, що "наперед треба будувати хату, а потім вже вкладати в неї соціалістичний зміст" — звичайним крутарством, обрахованим на ловлення класово неосвідомлених людей в сітку буржуазного націоналізму. Ми бачимо два великі світи, два окремі антагоністичні табори в кожній нації, два політичні світогляди, дві "національні ідеології" внутрі української нації. Між ними не може бути ані замирення, ані кооперації; між ними може бути тільки боротьба!

Правда, всі ми стремимо до української державности. Але кожде з нас стремить до иншої української державности, до такої, котра є рішучим запереченем всіх других "українських державностей"... Українська державність "взагалі" — не істнує; се фікція. Українська державність може бути тільки, або буржуазною, або пролетарською державністю. Tertium non datur!

Хиба-ж можливий компроміс, "середня лінія" між такими двома противенствами?

На зід піде соціалістична молодь з кличем: Хай живе українська пролетарська державність! Соціалістична молодь стремить до такої державности і сего свого стремління не закриває брехливыми загально національними фразами, яно проголошуючи свої кличі та постулати.

На зід піде буржуазна молодь, котра є ворогом української пролетарської державности і стремить до буржуазної державности, але те своє класове стремління вона закривати

